

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SUJUNGIMO
SU KONTINENTINĖS EUROPOS ELEKTROS TINKLAIS DARBUI SINCHRONINIU
REŽIMU ĮSTATYMO NR. XI-2052 PREAMBULĖS, 2, 3, 4, 5, 6, 8 IR 13
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-23-666, TAP-23-667)(TAIS NR. 23-6009(2), 23-6010(2))**

Nr.
Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu siūloma keisti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo (toliau – Įstatymas) atitinkamus straipsnius. Pažymėtina, kad laikantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 76 punkto reikalavimų, teisės akte turėtų būti kuo mažiau nuorodų į kitus teisės aktus, taip pat vengiama pateikti nekonkrečių nuorodų, pavyzdžiui: „*teisės aktų nustatyta tvarka*“ (Įstatymo 5 straipsnio 10 punktas, 8 straipsnio 3 dalis, 13 straipsnio 5 dalis ir kt.), „*kituose teisės aktuose*“ (Įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 5 punktas ir kt.), „*įstatymų nustatyta tvarka*“ ir pan. Prireikus pateikti nuorodą į nekonkrečius teisės aktus, reikia paminėti bent sritį, kurioje galioja minimi teisės aktai. Šiuo aspektu siūlytina peržiūrėti visas Įstatymo nuostatas ir jas patikslinti, įtraukiant į Projektą.

2. Siūlytina patikslinti Projekto 7 straipsnį, nes Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punkte *Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo* pavadinimas vartojamas nebe pirmą kartą (pirmą kartą – Įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje), todėl, laikantis Rekomendacijų 112 punkto reikalavimų, toliau tekste gali būti rašomas be žodžių „*Lietuvos Respublikos*“, papildomai neįvedant trumpinio.

3. Projekto 8 straipsniu keičiamo Įstatymo 13 straipsnio 1 dalis pildoma nuostatomis, susijusiomis su elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto priežiūra. Siūlytina patikslinti šias Projekto nuostatas, kurios stokoja sistemiškumo ir teisinio aiškumo: koks teisėkūros subjektas (ar Vyriausybės nutarimu sudaryta tarpinstitucinė komisija pati, ar per kitus teisėkūros subjektus), koku būdu (pateikiant kaip rekomendacijas, išvadą ar pan.) teiks pasiūlymus ir koks subjektas tuos pasiūlymus gaus ir (ar) vertins bei priims sprendimą. Atkreiptinas dėmesys, kad *pasiūlymai* įstatymuose paprastai suprantami kaip rengiami teisės aktų projektai, pavyzdžiui, *ministerijos teikiami pasiūlymai Vyriausybei*. Patikslinus Projekto nuostatas, atitinkamai būtina papildyti ir Projekto aiškinamąjį raštą, aiškiau išdėstant visą sistemą, kaip realiai priežiūros sistema turėtų veikti.

4. Siūlytina patikslinti Projekto aiškinamąjį raštą keletu aspektų: pagal Rekomendacijų nuostatas pateikiant nuorodą į Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą bei tekste įvedant Sinchronizacijos projekto trumpinį (su paaiškinimu).

5. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto nuostatomis įsigaliojus ir nustačius, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemą 2024 metais būtų galima sujungti su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu, gali kilti poreikis patikslinti su Įstatymu susijusius Vyriausybės nutarimus: Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 7 d.

nutarimą Nr. 821 „Dėl Elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašo patvirtinimo“ (dėl elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto sąvokos apibrėžties išplėtimo) ir (ar) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimą Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto įgyvendinimo ir Elektros energetikos sistemos saugumo ir patikimumo stiprinimo veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ (dėl numatyto 2025 m. termino pakeitimo į 2024 m.). Siūlytina papildomai įvertinti Projekto aiškinamajame rašte pateikiamą informaciją apie poreikį priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios susijusius teisės aktus (9 dalis) ir, prireikus, ją patikslinti.

6. Papildomai pažymėtina, kad pasirinkus numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatus pateikti Projekto aiškinamajame rašte, trūksta aiškumo dėl kai kurių numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje vertinamų sričių, pavyzdžiui, dėl išsamesnio poveikio valstybės finansams įvertinimo. Projekto aiškinamajame rašte (13 dalyje) minima, kad *didžioji dalis* elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektų finansuojami Europos infrastruktūros tinklų priemonės lėšomis, tačiau nevertinama ir nenurodoma, kiek lėšų gali prireikti *kitai daliai* projektų ar susijusiems (elektros energetikos sistemos saugumą, stabilumą didinantiems ir rinkos integraciją užtikrinantiems) projektams įgyvendinti. Siūlytina patikslinti Projekto aiškinamąjį raštą šiuo aspektu.

7. Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad teikime nurodyta, kad Projektas derintas su suinteresuotomis institucijomis ir subjektais, tačiau TAIS negalima rasti kai kurių teikime minimų subjektų raštų. Siūlytina Projekto rengėjams pateikti suinteresuotųjų institucijų ir subjektų pastabas kaip atskirą priedą prie teikimo, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 37 punkto reikalavimų.

Teisės grupės patarėja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė